

6. การรู้งใจเป็นส่วนหนึ่งที่จะให้บทเรียนมีความหมายและกระตุ้นให้ผู้เรียน
7. ความต้องการพื้นฐานทางจิตวิทยา คือ ความรัก ความปลอดภัยความสำเร็จและการยกย่องเด็กให้รู้จักแก้ปัญหา
8. กิจกรรมและประสบการณ์ ครูต้องช่วยให้เด็กพบว่าต้องการอะไร
9. ความหมายและการเข้าใจความหมาย
10. การเรียนรู้โดยผ่านประสบการณ์สัมผัสสถานการณ์
11. ผลปรากฏซับซ้อนและมากกว่าจำนวนเรียน
12. การเรียนแบบรวมแบกรวม

หลักการวางจุดหมายของวิชาภูมิศาสตร์

1. เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Domain)
2. เกี่ยวกับความรู้สึก อารมณ์ สติปัญญา และเจตคติ (Affective Domain)
3. เกี่ยวกับความชำนาญในก้านต่าง ๆ (Psychomotor Domain)

วิธีการสอน

1. สอนจากสิ่งขู่ใกล้ตัวไปหาสิ่งที่อยู่ไกลตัว
2. เอาจบทเรียนที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวของนักเรียนมาสอนก่อน
3. รู้จักเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับวันาจรของนักเรียน
4. จะสอนอย่างไรให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักหาเหตุผลมากกว่าความเข้าใจ
5. สอนให้ น.ร. มีโอกาสฝึกทักษะต่าง ๆ
6. ฝึกให้นักเรียนใช้ความจำ จินตนาการ การตัดสินใจ การวิเคราะห์
7. ควรจัดหาอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับเรื่องที่สอน
8. นำเหตุการณ์ปัจจุบันมาประกอบการสอน

ลักษณะข้อสอบที่ดี

1. ต้องวัดสิ่งที่เขาค้นของการวัด
2. ต้องเที่ยงแท้ เชื่อถือได้
3. ต้องชัดเจน ทั้งคำถาม คำสั่ง
4. ต้องไม่เข้ากับตัวเอง
5. ต้องยาวพอที่จะใช้วัดได้
6. ต้องใช้เป็นเครื่องตัดสิน

คุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดี

1. เที่ยงตรง	6. ประเมิน
2. ยุติธรรม	7. ประสิทธิภาพ
3. ฉลาด	8. ยากพอเหมาะ
4. ชัด	9. มีอำนาจจำแนก
5. จำเพาะเจาะจง	10. เชื่อมกัน

ข้อสอบควรถามในทำน ความรู้ ความจำ ทำนความเข้าใจ การนำไปใช้ ทำนการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า

วิธีการวัดผลวิชาภูมิศาสตร์

- การสังเกต (Observation)
- การสัมภาษณ์ (Interview)
- การสอบถาม (Questionnaires)
- การอภิปราย (Discussion)
- วิธีทางสังคมมิติ (Sociogram)

- การใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales)
- การบันทึกเหตุการณ์ของเด็ก (Anecdotal Record)

สรุปการปฏิบัติการ วิชาจิตวิทยาการศึกษา

1. การวัดผลและการประเมินผล เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน
 2. การวัดผลช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นความก้าวหน้าของตนเองดีกว่าเปรียบเทียบกับคนอื่น
 3. การวัดผลที่ดีช่วยให้ผู้สอนวัดเอง
 4. การวัดผลเป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งของการเรียนการสอน
-

9. สรุปโครงการสอนวิชาภูมิศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย

1. ปัญหาเรื่องหลักสูตร ในมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนกัน ระหว่างวิชาภูมิศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

2. ปัญหาเรื่องเนื้อหาของหลักสูตร กำหนดหัวข้อรายการสอนละเอียดมากเกินไป เนื้อหาซ้ำซ้อนกัน

3. ปัญหาเรื่องหนังสือแบบเรียน

- เนื้อหาของหลักสูตรบางตอนไม่สัมพันธ์กับหนังสือเรียน
- หลักสูตรกำหนดให้เรียนภูมิภาคอื่น ไทยมิได้กำหนดให้แบ่งโหลออกเป็น 3 กลุ่ม
- เนื้อหาในหนังสือแบบเรียนยังไม่ครอบคลุมถึงความหลักวิชาการ
- เมื่อกล่าวถึงลักษณะทางกายภาพของโลกต่าง ๆ แล้วควรกล่าวถึงลักษณะเศรษฐกิจ

ไปพร้อม ๆ กัน

- ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาในหนังสือเรียน และแผนที่ไม่ถูกต้อง
- ข้อมูลประชากร และสถิติไม่ทันสมัยของแหล่งที่มา
- เรื่องการเข้าใจคำศัพท์ เช่น เมอริเดียนปัจจุบันเมริเดียน หรือในแผนที่

โคลอมเบีย ที่ถูก โคลัมเบีย

คู่มือครู

- บทนำยังไม่ชัดเจน
- นำเรื่องการเข้าใจแผนที่มาสอนก่อนภูมิภาคอื่น
- พยายามใช้ศัพท์ราชบัณฑิตยสถานให้ถูกต้อง

ฉะนั้น หนังสือเรียนต้องปรับปรุงทั้งเนื้อหา และแผนที่ ภาพในหนังสือพยายามให้ชัดเจนกว่านี้ ข้อมูลต่าง ๆ ควรให้มาและเป็นปัจจุบันมากที่สุด

4. ปัญหาวิธีการสอน

1. ครูพูดมากเกินไป ไม่เปิดให้นักเรียนฝึกหัดตั้งคำถาม หรือ แสดงความคิดเห็น
ครูมิได้ใช้วิธีการสอนแบบเก่า เด็กไม่มีโอกาสค้นคว้าด้วยตัวเอง
2. อุปกรณ์ไม่พอและไม่ทันสมัย ทำให้การสอนไม่ทันสมัย ทรงความมุ่งหมาย
3. อาจารย์สอนไม่ด้วยความเพลิดเพลิน มีชั่วโมงทำการสอนมากเกินไป จนไม่มีเวลา
เตรียมการสอน แบบเรียนมีเนื้อหาไม่ตรงกับความเป็นจริงในปัจจุบัน
4. ผู้สอนมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องขาดแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ขาด
อุปกรณ์ ห้อง การความช่วยเหลือ บ้านวิชาการสอน การวัดผล
5. นักบริหารที่ไม่ใช่นักภูมิศาสตร์ ไม่เข้าใจคุณค่าที่แท้จริงของวิชานี้ ทำให้การจัด
ระบบการเรียนการสอนในหลักสูตร ไม่ค่อยตรงเป้าหมายที่วางไว้
6. การสอนภูมิศาสตร์ ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะปัญหาการจัดเนื้อหาไม่สอดคล้องกับวุฒิ
ภาวะของนักเรียนแต่ละระดับ
7. ผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ไม่เข้าใจคุณค่าและความสำคัญของวิชา
ภูมิศาสตร์
8. เวลาเรียนน้อยเกินไป

5. ปัญหาในการใช้อุปกรณ์และอื่น ๆ

1. การใช้อุปกรณ์ประกอบไม่สอดคล้องกับบทเรียน
2. ส่วนใหญ่ใช้แผนี่ประกอบการสอน ไม่เสาะหาภาพที่เกี่ยวข้องมาประกอบการสอน
3. โรงเรียนมัธยมศึกษาขาดอุปกรณ์ที่ทันสมัยประกอบการสอนภูมิศาสตร์
4. ครูมักจะไม่ค่อยใช้อุปกรณ์การสอน สอนแบบบรรยาย ไม่ให้นักเรียนแสดงความ
คิดเห็น ตอบสนองความรู้ให้ได้อย่างเต็มที่
5. การใช้อุปกรณ์ไม่เหมาะสม ไม่ตรงกับเนื้อเรื่อง มีขนาดเล็กเกินไป

6. คู่มือที่ใช่แล้วไม่เกินไปให้เวียนร้อย
7. รายละเอียดข้อ ที่เขียนในแผนที่ยากความถูกต้อง
8. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีปัญหาเรื่องอุปกรณ์ เวลาและเงิน ที่จะนำมา

ใช้ประกอบกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตร ก่อนทำการสอนทุกครั้ง
2. เตรียมการสอนล่วงหน้าทั้งด้านเนื้อหา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม คู่มือที่ใช่ ประกอบและเทคนิคการวัดผลการ เรียน
3. รายละเอียดของ เนื้อหาของตน มอบให้นักเรียนไปค้นคว้าทำรายงาน
4. วางแผนการสอนระยะยาวไว้ตลอดปี ตั้งจุดมุ่งหมายของการสอน แต่ละเรื่องแต่ละตอนให้แน่นอน
5. พยายามปรับปรุงวิธีสอนให้สอดคล้องสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ
6. การจัดกิจกรรมควรให้เหมาะสมกับเนื้อหาแต่ละตอน
7. ทักษะทันสมัยและใหม่เสมอ ศึกษาข่าวสารทางภูมิศาสตร์
8. ใช้คู่มือให้สอดคล้องกับเนื้อหาแต่ละตอน
9. ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยจูงใจในการแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ ทันสมัยมาใช้
10. การวัดผล และการประเมินผล ควรทำให้สม่ำเสมอ

10. สรุปความสำคัญของการสอนวิชาภูมิศาสตร์

คุณลักษณะของผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์

1. ต้องมีความรู้ดีในเรื่องที่จะสอน
2. ต้องใหม่อยู่เสมอ พึงข่าวสารการเมือง แสวงหาความรู้ผู้ตลอดเวลา และหาวิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ประกอบในการสอน
3. ต้องสามารถเลือกแสวงหาและเรียบเรียงข้อความ และวัสดุที่เกี่ยวข้องกับภูมิศาสตร์ สามารถนำมาสอนมาใช้ให้เหมาะสม
4. ต้องรู้จักแนะนำ นักเรียนให้เข้าใจที่จะทำเป็นกิจกรรมต่าง ๆ
5. ต้องรู้จักสร้างสิ่งกัณฑ์หรือมโนคติ (Concept) และทัศนคติที่ดีให้เป็นไปตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่เลือกสรรที่ดี
6. ต้องใช้เทคนิคที่ดีเพื่อให้ได้ผลตามจุดประสงค์
7. ต้องรู้จักสังเกต พิจารณาสภาพแวดล้อมที่ปรากฏจริง
8. ให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ และมีส่วนร่วมในการเรียน ให้เหมาะสมกับความเจริญทางด้านร่างกาย สมอง อารมณ์ และสังคม
9. ต้องสอนให้ใฝ่เนือหาที่ดีที่สุด เวลานั้นน้อยที่สุด และผู้เรียนเหมือนน้อยที่สุด
10. ครูผู้สอนภูมิศาสตร์ ต้องมีความรู้ดี มีคุณธรรมดี สอนดี

ความหมายของการสอน

การสอน (Teaching) คือ กระบวนการต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมให้บุคคลเจริญงอกงามทุกด้าน และรู้จักปรับปรุงตัวเองให้มีชีวิตอยู่ในสังคมได้

เทคนิค (Technique) หมายถึง กลวิธีในการสอน หรือวิธีวิชาการ

วิธีสอน (Method of Teaching) หมายถึง แนวความคิดของครูที่มีวิธีการแสวงหาความรู้ รวมทั้งบทบาทของครูและนักเรียน วิธีสอนแบ่งเป็น 2 วิธี คือ

1. วิธีที่บ่งชี้ถึงปฏิสัมพันธ์ต่อกันมา ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการอธิบาย บรรยาย
2. วิธีที่บ่งชี้ถึงครูเป็นผู้ประสานงานให้ความร่วมมือ บิดเขาให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

ครูพึงมีคติสิ่งต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายของการศึกษาและบทเรียน
2. ลักษณะเนื้อหาวิชา
3. ตัวครูเอง
4. สถานที่และบุคลากรที่คอยช่วยเหลืออำนวยความสะดวกต่าง ๆ

วิธีสอนแบบต่าง ๆ

วิธีสอนที่ใช้ในการสอนวิชาภูมิศาสตร์

ระดับประถมศึกษา

1. แบบสารึกและทศของรวมทั้งการให้นักเรียนมีโอกาสสังเกตพิจารณาอย่างง่าย ๆ
2. แบบเล่าเรื่องหรือนิทานให้นักเรียนฟัง
3. แบบอธิบายสั้น ๆ
4. แบบใช้สื่อทัศนอุปกรณ์ช่วยและการพาไปศึกษานอกสถานที่
5. แบบฝึกหัดสร้างทำง่าย ๆ
6. แบบทนาย

ระดับมัธยมศึกษา

1. วิธีสอนแบบแก้ปัญหา (Problem Solving Method) มี 5 ขั้นตอน คือ
 - 1.1 การกำหนดปัญหาให้ถูกต้อง

1.2 การตั้งสมมติฐาน

1.3 การทดลองและเก็บข้อมูล

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.5 การสรุปผล

ประโยชน์ของแบบการสอนวิธีแก้ปัญหาคือ

1. ในด้านความสนใจ ครูเร้าความสนใจให้เด็ก เกิดความอยากเรียน
2. เด็กได้เนื้อหาวิชา ใ้ปฏิบัติกิจกรรมหาทางแก้ปัญหามีความคิดโดยอิสระ
3. เด็กได้เจริญทางอารมณ์ ทางสังคมมากจากการประกอบกิจกรรมเป็นกลุ่ม

2. วิธีการสอนแบบสืบสวน-สอบสวน (Inquiry Method)

วิธีสอนแบบสืบสวน-สอบสวน คือ วิธีที่เน้นชวนการให้เด็กเกิดเกิดทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อคิดค้น และแสวงหาเหตุผล วิเคราะห์วิจัย

การสอนแบบสืบสวน-สอบสวน เป็นการสอนที่ครูจัดประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดปัญหาข้อเท็จ และการที่จะหาสาเหตุอธิบายปัญหานั้น

การสอนแบบสืบสวน-สอบสวนแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. การสอนแบบสืบสวน-สอบสวน ชนิดที่นักเรียนเป็นผู้ถาม
2. การสอนแบบสืบสวน-สอบสวน ชนิดครูเป็นผู้ถาม
3. การสอนแบบสืบสวน-สอบสวน ชนิดที่ครูและนักเรียนช่วยกันถาม

ลักษณะเด่นบางประการของการสอนแบบสืบสวน-สอบสวน

1. การอภิปรายซักถามในห้องเรียน เป็นไปในรูปของการสนทนา ซักถามข้อเท็จจริงต่าง ๆ
2. อาศัยข้อเท็จจริงเป็นหลักฐาน สนับสนุนสมมติฐาน
3. ช่วยให้มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ขั้นต่าง ๆ ของการสอน มีดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่ปัญหา
2. ชี้ตั้งสมมติฐาน หรือ ขบวนการสร้างทฤษฎี
3. ชี้สำรวจค้นคว้าหรือลงมือปฏิบัติ
4. ชี้นำรวบรวมหลักฐานหรือข้อมูล
5. ชี้นำสรุปหลักเกณฑ์

- ข้อดี
1. ฝึกให้เด็กรู้จักตั้งปัญหา สังเกต เป็นคนช่างคิด ช่างวิเคราะห์
 2. ฝึกให้เด็กเกิดความคิดกว้างขวาง เข้าใจความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียน
 3. ช่วยให้มีบรรยากาศในห้องเรียนตื่นเต้น สนุก ตื่นตัว
 4. ช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

ข้อบกพร่อง 1. ใช้เวลามากสำหรับบทเรียนหนึ่ง ๆ เพราะต้องใช้เวลาเสาะแสวงหาข้อเท็จจริง

2. ไม่สอดคล้องกับหลักสูตรและอุปกรณ์ที่มีอยู่

3. การสอนแบบหน่วย (Unit Method)

หน่วยการสอน คือ

1. กลุ่มหัวข้อย่อยที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กัน นำมาจัดเรียงลำดับก่อนหลังเสียใหม่

ภายใต้หัวข้อใหญ่

2. หน่วยงานแต่ละหน่วยมีความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง

3. หน่วยสอนแต่ละหน่วยสามารถสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง

4. หน่วยการสอนที่ควรใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธีเข้าช่วย เพื่อให้เด็กเกิดความรู้

ความเข้าใจ

ผลประโยชน์ของการสอนแบบหน่วย

1. ทำให้วิชาสัมพันธ์กันและใช้วัสดุเพื่อช่วยในการเรียนรู้หลายอย่าง
2. สนองความต้องการของเด็ก
3. ให้เด็กที่มีความแตกต่างกันทำงานร่วมกันได้ตามถนัด
4. ให้เด็กฝึกหัดค่าเงินชีวิตในโรงเรียนแบบประชาธิปไตย
5. ให้เด็กเกิดทักษะในสถานต่างๆ ที่เป็นประโยชน์
6. ไม่จำกัดเวลาว่าจะต้องจบลงในชั่วโมงเดียวตามความเหมาะสม

ขั้นในการสร้างหน่วย (Basic steps in making a unit Plan)

1. เลือกหัวข้อ ตั้งปัญหาที่จะศึกษาความหลักสูตร
2. ขั้นตั้งวัตถุประสงค์ประสงค์ของบทเรียน และตีความให้เป็นพฤติกรรมที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้
3. ขั้นเลือกเนื้อหาของหน่วย จากหลักสูตร คำว่าเรียนโดยศึกษาเพิ่มจากเอกสารต่าง ๆ
4. ขั้นเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา
5. ขั้นเลือกอุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ มาประกอบการเรียนการสอน
6. ขั้นวัดผลนับจากเริ่มต้นบทเรียนไปจนจบบทเรียน

- ข้อดี
1. ใช้เนื้อหาวิชาในแนวกว้างโยงเนื้อหาวิชาเข้าด้วยกัน
 2. ทำให้การสอนมีความรู้แยกเป็นวิชาย่อย ๆ ได้
 3. นักเรียนได้ผ่านพบเนื้อหาวิชาทุก ๆ ชั้น ทำให้ได้เรียนรู้แม่นยำขึ้น
 4. สอดคล้องกับการเรียนรู้

- ข้อเสีย
1. ไม่สามารถวางแผนในระยะยาว ซึ่งอาจนานถึงหนึ่งสัปดาห์ อาจไม่เหมาะสม
 2. ครูควบคุมดูแลไม่ทั่วถึง นักเรียนได้ที่ไม่ทั่วถึง

4. การสอนแบบ Open-classroom

การสอนแบบนี้นำหลักทฤษฎีการสอนแบบพิพินนาการ มาใช้ยกเด็กเป็นศูนย์กลาง

การสอน

วิธีการ

- จัดห้องเรียนเป็นรูปครึ่งวงกลม หรือแยกเป็นกลุ่ม
- จัดสภาพห้องเรียนให้มีบรรยากาศ ตามเรื่องที่จะเรียน
- เมื่อถึงเวลาเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คอมเมนต์หาจากเรื่องที่เรียนมากที่สุด
- การพาไปศึกษานอกสถานที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะช่วยให้ได้ประสบการณ์

ตรง

- การประเมินผลใช้สังเกตพิจารณาและทดสอบ

5. วิธีสอนแบบอนุมาน (Deductive Method)

เป็นวิธีสอนจากกฎไปหาตัวอย่าง

- เป็นการสอนโดยนำเอาหลักความจริงที่เป็นกฎอยู่แล้วไปใช้ให้เกิดประโยชน์
- สอนให้เด็กสนใจสิ่งใ้่ง่าย ๆ ไม่สรุปเร็วเกินไป

6. วิธีการสอนแบบอุปนัย (Inductive Method) เป็นการเรียนรู้จาก

ส่วนย่อยไปหาส่วนรวม สอนให้นักเรียนคิดค้นด้วยตนเอง จนสรุปเป็นหลักการได้

7. วิธีสอนแบบโครงการ (Project Method) ผู้ก่อตั้ง คือ William H.

Kilpatrick สอนให้นักเรียนได้คิด และเกิดการเรียนรู้

โครงการแบ่งออกดังนี้

1. โครงการเกี่ยวกับการสำรวจ (Exploration project)
2. โครงการเกี่ยวกับการสร้างวัสดุ (Material Project)

3. โครงการเกี่ยวกับการเล่น (Play Project)
4. โครงการเกี่ยวกับทักษะและความรู้ (Skill and learning Project)
5. โครงการแก้ปัญหา (Intellectual of Problem Project)

ข้อเสีย กลุ่มเนื้อหาวิชาต่าง ๆ น้อย เสียเวลามาก อาจได้รับผลไม่คุ้มค่า

ข้อดี ส่งเสริมความคิดริเริ่ม มีฉันทให้รู้จักศึกษาเหตุผล และนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

8. วิธีสอนแบบเฮร์บาร์ท (Herbartian Method)

Johan Federick Herbart นักการศึกษาชาวเยอรมัน มี 5 ชั้น คือ

1. ชั้นเตรียมหรือนำเข้าสู่บทเรียน (Preparation) ได้รับความสนใจด้วยการทบทวนความรู้เดิม และเกิดความอยากรู้อยากเรียน
2. ชั้นสอน เป็นชั้นที่ครูนำความรู้มาถ่ายทอดให้นักเรียน
3. ชั้นทบทวนและเปรียบเทียบหรือสัมพันธ์
4. ชั้นสรุป
5. ชั้นใช้

9. วิธีสอนแบบทดลอง (Laboratory Method) คือ วิธีสอนให้เกิดประสบการณ์ใหม่ ๆ และข้อเท็จจริงจากการสืบสวนและทดลอง

10. วิธีสอนแบบการแสดงบทบาท (Role Playing)

คือ การแสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมติขึ้น กำหนดให้สมาชิกในกลุ่ม แสดงบทของบุคคลที่ปรากฏในเหตุการณ์เป็นรายคน

11. วิธีศึกษารายใต้การควบคุม (Supervised Study) เป็นบทเรียนแบบครูให้คำแนะนำแก่นักเรียน ในการปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ทีละขั้นก่อน

12. วิธีสอนแบบทำงานกลุ่ม (Group Process Method)

วิธีสอนแบบนี้จัดให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม นักเรียนแต่ละคนมีตำแหน่งหน้าที่ของตน

13. วิธีสอนแบบอภิปราย (Discussion Method) มีวิธี 3 วิธี คือ

1. การเตรียมการ โดยชี้แหล่งวิชาการที่ดีที่สุด
2. การอภิปราย เตรียมเด็ก สถานที่และวิธีการพูด
3. การประเมินผล

14. วิธีสมมติสถานการณ์ (Simulation Technique) คือ วิธีการสมมติสถานการณ์เหมือนกันเป็นจริง แบ่งเป็น 5 ชั้น คือ

1. ชั้นนำ (Introduction) นำผู้เรียนให้รู้หลักเกณฑ์พื้นฐานและข้อมูลที่จะดำเนินการปฏิบัติ

2. ชั้นปฏิบัติการ (Execution)

3. ชั้นวิเคราะห์ (Analysis) รวมผู้เรียนกลุ่มย่อย

4. ชั้นศึกษา (Study)

5. ชั้นเปรียบเทียบ

15. วิธีสอนแบบสร้างสรรค์ (Creative Teaching)

หมายถึงขบวนการคิด การกระทำผลงานใหม่ ๆ ที่มนุษย์คิดและประดิษฐ์ขึ้น Wallas ได้สรุปไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมการ รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ
2. ขั้นพักตัว
3. ขั้นคิดออก
4. ขั้นพิสูจน์

16. การสอนเป็นทีม (Team Teaching)

Team Teaching

หมายถึง การจัดการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง

ที่มีครูสองคน หรือมากกว่าปรึกษาร่วมกันเพื่อวางโครงการสอน ทำการสอนตลอดจนวัดผลการเรียนร่วมกันในวิชาใดวิชาหนึ่ง

11. สรุปการพิจารณาหลักสูตรใหม่ประกอบด้วยสื่อแบบเรียน

และหนังสือเรียนประกอบระดับชั้นมัธยมศึกษา

หลักสูตรวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ รวมทั้งสิ่งที่มนุษย์คิดค้นสร้างขึ้นมา เพื่อนำไปใช้ในการเลือกตั้งที่อยู่อาศัย เลือกการประกอบอาชีพ ใ้ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ และกลองจนนำความรู้ทางภูมิศาสตร์ไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของเราได้เป็นอย่างดี

2. เพื่อให้เกิดความรัก ความผูกพันกับท้องถิ่นของตน ความรับผิดชอบ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเห็นคุณค่าถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงความเจริญผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

3. เพื่อให้มีความเข้าใจและวิเคราะห์ความเป็นมาในอดีตและสภาพปัจจุบันทางสังคมชนบทชนบทนิยมประเพณี ศาสนา วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งเป็นผลงานของคนไทยที่สร้างสมเอาไว้ในอดีต

4. เพื่อเสริมสร้างบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบและความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว ในชุมชน ในประเทศ ในประชาคมของโลก
5. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในอารยธรรม ศักดิ์และภูมิศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงความเป็นอยู่และปัญหาต่าง ๆ ของประเทศในทวีปเอเชีย
6. เพื่อให้อ่าน เขียน ใจ้แผนผัง แผนภูมิ แผนที่ ทางภูมิศาสตร์ของกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เปรียบเทียบกับประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา
7. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจประวัติศาสตร์และอารยธรรม ความเป็นอยู่ ศาสนาขนบธรรมเนียมประเพณี โครงสร้างทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ของกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กับประเทศเพื่อนบ้านในสมัยต่าง ๆ จนถึงปัจจุบัน
8. เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นพลเมืองดีของประเทศให้เข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อันเกิดจากการขยายตัวของชาติตะวันตกเข้ามาในประเทศ
9. เพื่อให้เข้าใจในภาวะและปัญหาประชากรฐานะ บทบาท ตลอดจนสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ
10. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจวิเคราะห์ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ความเป็นมาของทวีปต่าง ๆ ให้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการตั้งหลักแหล่ง การผลิต การบริโภค การจัดการและการใช้ทรัพยากร คุ่มค่าที่สุด ให้ได้ประโยชน์มากที่สุด แต่สิ้นเปลืองทรัพยากรน้อยที่สุด
11. เพื่อให้รู้จักโครงสร้าง แนวโน้ม และลักษณะทั่วไปของสังคม ของวัฒนธรรมไทย
12. เพื่อให้รู้จักแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาของสังคมไทย รู้ถึงปัญหา เศรษฐกิจ การศึกษา สังคม และการเมืองที่ทำให้เกิดปัญหาความยากจน ปัญหาเยาวชน ปัญหาอาชญากรและรู้จักสถาบันที่สำคัญ รวมถึงมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีด้วย
13. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตและงาน ผลงาน วัฒนธรรมของบุคคลเหล่านั้นที่มีความสำคัญในท่านต่าง ๆ ตลอดจนทัศนคติต่อชีวิตของบุคคลที่มีความสำคัญและ

สามารถนำประสบการณ์นั้นมาเชื่อมโยงแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันได้

14. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้นในปัญหาเศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน รวมทั้งบอกวิธีการเบื้องต้น นำความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพในชีวิตประจำวันได้

15. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ของกฎหมายให้เป็นผลเมืองที่ รู้จักปฏิบัติตน รู้จักเคารพสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นให้อยู่ในสังคมร่วมกันได้อย่างมีความสุข

16. เพื่อนำความรู้ทางกฎหมายไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันในการพัฒนาตนเอง และในการพัฒนาชุมชนได้ด้วย

17. เพื่อให้มีความสำนึกถึงในปัญหาสิ่งแวดล้อม สาเหตุของการทำให้เกิดปัญหา แนวทางที่จะช่วยป้องกันและแก้ปัญหา นำความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมมาช่วยปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีเหตุผล

18. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับภาวะประชากร สาเหตุของการเปลี่ยนแปลง ผลที่ตามมา ตลอดจนแนวทางที่จะช่วยป้องกันและแก้ปัญหาประชากร

19. เพื่อให้มีความกระตือรือร้นที่จะใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ได้ศึกษามา ให้คิดสนใจ และปฏิบัติคือภาวะประชากร ในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตเพื่อช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของสังคมให้ดีขึ้น

20. เพื่อให้รู้ในการปรับตัวหรือคัดแปลงสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นที่ตนอยู่ให้เกิดประโยชน์ ให้เห็นคุณค่าสำคัญของลักษณะทางธรรมชาติ

21. เพื่อให้เข้าใจถึงปัจจัยสำคัญเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ที่ทำให้ชนชาติต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดทางด้านความนึกคิดและวัฒนธรรมต่าง ๆ ได้หรืออาจจะนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างประเทศรวมทั้งการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ

22. เพื่อให้รู้ความเป็นมาของชนชาติไทยและการรับอิทธิพลของชาติตะวันตกเข้ามา

23. ปลุกฝังให้เกิดความสำนึกทางประวัติศาสตร์ ให้พยายามใช้ประโยชน์ในอดีตมาช่วยในการแก้ปัญหาหรือเข้าใจปัญหาต่าง ๆ

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ในลักษณะภูมิศาสตร์กายภาพของประเทศไทย รู้จักวิธีการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนิสัยรักใฝ่หาความรู้และทักษะอยู่เสมอ เห็นคุณค่าของการทำงานที่สุจริต และทำงานเป็นหมู่คณะได้
2. เพื่อให้มีความสำนึกในการ เป็นคนไทยร่วมกัน เสียสละเพื่อส่วนรวม รู้จักดำรงชีวิตบทพื้นฐานแห่งคุณธรรม มีความกล้าหาญจริยธรรม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต บุคลิกธรรม มีระเบียบวินัย ออกทมนรู้จักประหยัด มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ห่วงถิ่น และประเทศชาติ
3. เพื่อให้เข้าใจพื้นฐานปัญหาการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ของประเทศในปัจจุบัน รู้จักเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น รู้จักหน้าที่ ใช้สิทธิเสรีภาพของตนเองไปในทางสร้างสรรค์ แก้ปัญหาข้อขัดแย้งด้วยวิธีการแห่งปัญญา
4. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจกับสภาพของสังคมไทยตลอดจนปัญหาทั่ว ๆ ไป ใฝ่มีความรู้เกี่ยวกับรัฐ ระบบการเมืองการปกครอง กฎหมายทั่ว ๆ ไป ตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ ในปัญหาการใช้กฎหมายในสังคมไทยและวิธีป้องกันการแก้ไขปัญหาคือความภาคภูมิใจในมรดกวัฒนธรรมของประเทศชาติ
5. เพื่อให้เห็นความสำคัญของค่านิยม ปัจจุบันที่มีอิทธิพลต่อค่านิยม รู้จักการปลูกฝังค่านิยม รู้จักแยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ รู้จักทำจิตใจให้สงบ ปรับจิตใจให้แข็งแกร่ง คล่องแคล่ว ว่องไวพร้อมที่จะเรียนและทำงาน รู้จักใช้มาตรฐานในการตัดสินใจ ความซื่อสัตย์ถูกต้อง ในการประพฤติปฏิบัติคุณธรรมที่จำเป็นต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและสังคมให้มีประสิทธิภาพ
6. เพื่อให้รู้จักวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลของลักษณะภูมิศาสตร์กายภาพ ในแต่ละภาค แต่ละท้องถิ่น และรู้จักอ่านเขียนแผนที่ทางกายภาพ ประกอบคำอธิบายได้

7. เพื่อให้รู้จักเห็นความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อม แสดงความคิดเห็น เสนอข้อแก้
ปัญหาอันเกิดจากความไม่สมดุลย์ของทรัพยากรสิ่งแวดล้อม จำนวนประชากร คุณภาพของประชากร
และนำความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้มาช่วยในการปรับปรุง สร้างสรรค์ สภาพความเป็นอยู่
ของตนเองและสังคมไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้ดีขึ้น

8. เพื่อให้มีความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ไปใช้ในกิจกรรมที่สำคัญทางเศรษฐกิจ
ของภูมิภาคต่าง ๆ เช่น บทบาทและหน้าที่ของการเงิน การธนาคาร การคลัง รัฐบาล เศรษฐกิจ
ระหว่างประเทศ เศรษฐกิจของไทยในปัจจุบันรวมถึงแนวโน้มในอนาคตด้วย ว่าควรใช้จำเป็นอย่างไร
ที่ก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และสิ่งใดที่ต้องทำก่อนทำหลังมีส่วนใดส่วนเสียอย่างไร

9. เพื่อให้มีความเข้าใจในวิธีการศึกษาประวัติศาสตร์ว่า ศิลปวัฒนธรรมของไทย
ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน มีความงามซึ่งในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมและงานสร้างสรรค์ของ
มนุษย์มากน้อยแค่ไหน

10. เพื่อให้มีความเป็นไทยมีความรักใคร่กัน มีความภูมิใจ ในการปกครองระบบ
ประชาธิปไตย

11. เพื่อให้มีความเข้าใจถึงปัญหาที่นำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างประเทศหลังสงคราม
โลกครั้งที่ 2 และเห็นความสำคัญของวิทยาการสมัยใหม่ที่มีต่อการพัฒนาสังคม

12. เพื่อให้หมดเหตุของการ เกิดศาสนา สัทธิ คำสอนพื้นฐานของแต่ละศาสนาและพิธีกรรม
รวมถึงการวิวัฒนาการของนิกายต่าง ๆ ว่ามีความแตกต่างกัน เนื่องจากมูลเหตุอะไรบ้าง เพื่อให้
เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนิกต่างศาสนาแล้วนำมาปรับใช้กับชีวิตประจำวัน

13. เพื่อให้มีความรู้ในปัจจัยทางกายภาพ วัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการ เถลนถลันนำ
ความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการ โฆษณ ซึ่งเป็นอาชีพหลักของคนไทยได้

14. เพื่อให้ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ อันเกิดจากการกระทำของมนุษย์
โดยเฉพาะในประเทศและรู้จักวิธีการแก้ปัญหาอย่างง่าย ๆ

15. เพื่อให้รู้จักอ่านเขียน ตีความหมาย ผิดการสำรวจในพื้นที่จริง ๆ โดยการใช้เครื่องมือ